

Checklist overlijden

Het overlijden van een familielid is ingrijpend. In deze moeilijke tijd moet je vaak veel regelen, ook met de overheid. Deze checklist helpt je daarbij.

Rechts vind je een overzicht van de onderwerpen op deze pagina.

1. Zorg voor een verklaring van overlijden

De huisarts of de arts in het ziekenhuis stelt vaak een verklaring van overlijden op.

2. Overweeg het inschakelen van een begrafenisondernemer

De begrafenisondernemer kan je helpen bij het verzorgen van de begrafenis zelf. Hij kan ook wat officiële zaken voor je regelen.

3. Doe aangifte van overlijden in de juiste gemeente

Je moet aangifte doen in de gemeente van overlijden. Eventueel kan de begrafenisondernemer dat voor je doen. Van de gemeente ontvang je dan de Akte van overlijden. De gemeente legt dit vast in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De gemeente geeft het overlijden ook door aan andere overheidsorganisaties zoals de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het UWV en de Belastingdienst.

4. Check of er een testament aanwezig is en stel een Verklaring van Erfrecht op

Een testament wijst de erfgenamen aan en bepaalt wie welk deel van een erfenis krijgt. Via het [centraal testamentenregister](#) (link naar de website van de Rijksoverheid) vraag je een testament op. Een notaris maakt een Verklaring van Erfrecht op. Hierin staat wie is overleden, wie de echtgenoot was, of er kinderen zijn en wie de erfgenamen zijn. Ook staat er of er een testament is. De verklaring van erfrecht heb je nodig om toegang te krijgen tot rekeningen van de overledene of om papieren te wijzigen die op naam van de overledene staan.

5. Informeer verzekeraars en andere instanties

Na een overlijden moeten allerlei instanties op de hoogte worden gesteld om een contracten te beëindigen of aan te passen. De tenaamstelling van bankrekeningen moet worden aangepast als rekeningen hetzelfde blijven. Bij sommige organisaties gaat dit vanzelf, bij andere moet je zelf actie nemen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verzekeringen, bankrekeningen, uitkeringen, abonnementen, goede doelen.

6. Eigen woning? Neem contact op met de hypotheekverstrekker

Bij het afsluiten van de hypotheek wordt vaak een [overlijdensrisicoverzekering](#) (link naar de website van de Vereniging Eigen Huis) afgesloten. Na het overlijden keert de verzekeraar een bedrag uit om de hypotheek (voor een deel) af te lossen. Zo kunnen de nabestaanden hierdoor in het huis blijven wonen. Neem hiervoor contact op met je hypotheekverstrekker.

7. Erfenis (beneficiair) aanvaarden of verwerpen?

Als je recht hebt op (een deel van) een erfenis kun je deze aanvaarden, 'beneficiair' aanvaarden of verwerpen. Als je de erfenis verwerpt, wil je niets uit de erfenis ontvangen. Als je de nalatenschap aanvaardt, ben je ook aansprakelijk voor eventuele schulden. Een tussenform is 'beneficiair' aanvaarden. Dat laatste kun je doen als je niet zekerheid of er (grote) schulden zijn. Je betaalt dan [€130 aan kosten](#) (link naar de website van Rechtspraak.nl).

Let op met wat je doet als je nog twijfelt over aanvaarden of niet

Een aanvaarding van de erfenis vindt al heel snel plaats. Neem je iets kleins mee uit de nalatenschap? Dan heb je de nalatenschap al aanvaard. Gooi daarom niets weg en verkoop niets zo lang je nog twijfelt. Wil het verzorgingstehuis dat je de kamer van de overledene snel ontruimt. Leg dan alles met foto's vast en sla de spullen goed op. Gebruik de betaalrekening alleen voor de kosten van de begrafenis.

De volgende punten gelden alleen als je partner is overleden.

8. Bel de pensioenuitvoerder voor het nabestaandenpensioen

Vaak weet de pensioenuitvoerder al dat je partner is overleden. Dan krijg je vanzelf bericht over een eventueel partnerpensioen. Je kunt natuurlijk ook zelf contact opnemen met de pensioenuitvoerder van je partner.

9. Vaak recht op oversluiten hypotheek

Na het overlijden van je partner mag je bij veel pensioenuitvoerders de hypotheek oversluiten. Dat is aantrekkelijk als de hypotheekrente op het moment van het overlijden van je partner lager is dan de hypotheekrente die jullie betaalden.

Let op! Je moet zelf contact opnemen

De bank of verzekeraar bij wie de hypotheek loopt, zal vaak niet zelf aanbieden om de hypotheek over te sluiten. Je moet dan ook zelf contact opnemen. Vaak heb je ook wel even de tijd. Kijk hiervoor in de hypotheekvoorwaarden. En noteer het in je agenda.

10. Check je recht op een ANW-uitkering

Ben je getrouwd of heb je een geregistreerd partnerschap? Dan stuurt de [SVB](#) (link naar de website van de SVB) automatisch een bericht aan de achterblijvende partner als die in aanmerking komt voor een Anw-uitkering. Woon je samen? Dan moet je zelf de Anw-uitkering aanvragen.

11. Heb je recht op toeslagen?

Als je partner komt te overlijden, verandert er vaak het nodige in het inkomen. Vaak wordt het inkomen lager en is het verstandig opnieuw te kijken of je recht hebt op bepaalde regelingen via [berekenuwrecht.nl](#) (link naar de website Berekenhet.nl). Ontving de overledene de toeslag op zijn naam? Dan zet de Belastingdienst de toeslag stop en moet je dit opnieuw aanvragen.

12. Kinderen? Vraag een wezenuitkering aan

Kinderen tot 16 jaar kunnen een [wezenuitkering ANW](#) (link naar de website van de SVB) ANW krijgen als ze geen ouders meer hebben. Een kind krijgt alleen een wezenuitkering als de ouder die het laatst overleden is, verzekerd was voor de ANW. Een ouder was verzekerd als hij of zij in Nederland woonde of werkte. Ook kinderen van 16 tot 21 kunnen een wezenuitkering krijgen. Daarvoor moeten ze aan extra voorwaarden voldoen.

13. Maak een nieuw overzicht van inkomsten en uitgaven

Is je partner overleden? Dan kan dat grote invloed hebben op je inkomsten en uitgaven. Maak daarom [een nieuw overzicht](#) (link naar de website van het Nibud) zodat je weer zicht hebt op je geldzaken.

Interactieve checklist overlijden

Link naar de website van de Rijksoverheid

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/overlijden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-overlijden>

Checklist overlijden

Link naar de website van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

<https://www.notaris.nl/files/Brochures/checklist-wat-moet-ik-regelen-na-een-overlijden.pdf>
